

Ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst

Studieplan for fellesgrad

Endelig versjon til akkrediteringssøknad 2022.12.12

Høgskolen
i Innlandet

Høgskolen i Østfold

UiT Norges
arktiske universitet

Innhold

Studieplan – generell del	3
Studiets navn	3
Studiets nivå og organisering	3
Studiested	3
Studiepoeng	3
Undervisningsspråk	3
Studieprogramledelse	3
Bakgrunn for programmet	3
Studiets læringsutbytte	4
Studiets oppbygging og innhold	5
Studiemodell	6
Målgruppe	6
Relevans for arbeidsliv	6
Opptakskrav	7
Arbeids- og undervisningsformer	7
Vurderingsformer	7
Forskningsbasert undervisning	8
Internasjonalisering og utveksling	8
Evaluering	9
Kvalitetssikring av studieprogrammet skjer i tråd med institusjonenes kvalitetssystem og supplerende kvalitetssikringssystem for programmet	9

Studieplan – generell del

Studiets navn

Bokmål: Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst
Nynorsk: Ph.d. i kunstnarleg utviklingsarbeid i utøvande og skapande kunst
Engelsk: PhD in artistic research within art practice and creation

Studiets nivå og organisering

Nivå

Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid (tredje syklus). Fullført og bestått ph.d.-utdanning gir rett til graden Philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst.

Organisering

Ph.d.-programmet er en fellesgrad mellom Høgskolen i Innlandet (HINN), Høgskolen i Østfold (Akademi for scenekunst) (HiØ) og UiT Norges arktiske universitet (Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen) (UiT), og er et treårig fulltidsstudium med et omfang på 180 studiepoeng, som fører fram til graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst.

Studiested

Høgskolen i Innlandet, Høgskolen i Østfold og UiT Norges arktiske universitet

Studiepoeng

180 studiepoeng

Undervisningsspråk

Engelsk og norsk

Studieprogramledelse

Programstyret for fellesgraden

Bakgrunn for programmet

Ph.d.-programmet er en kunstnerisk forskerutdanning med utgangspunkt i fellesgradens høyt spesialiserte og samtidig tverrfaglige miljøer, og er en fellesgrad mellom HINN, HiØ og UiT. Fagområdet for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst omfatter ved Høgskolen i Innlandet film og beslektede audiovisuelle kunstformer, ved Høgskolen i Østfold scenekunst, skuespill, performance og scenografi, og ved UiT Norges arktiske universitet kunst og musikk. Det samlede fagmiljøet ved de tre institusjonene gir rike muligheter for tverrfaglige kunstneriske utviklingsarbeid på ph.d.-nivå.

Kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) er det metodiske rammeverket for forskning ved høyere kunstutdanningsinstitusjoner i Norge, og er etter lov om universiteter og høyskoler likestilt med vitenskapelig forskning i øvrige deler av universitets- og høyskolesektoren. Internasjonalt er det flere modeller for hvordan *artistic research* forstås og praktiseres. Den norske eller nordiske modellen tar

utgangspunkt i kunsten og den kunstneriske aktivitetens virksomhet og produksjonsutvikling, og preges av refleksjon og tverrkunstnerisk kommunikasjon og samarbeid.¹

Den vesentligste delen av studiet er et selvstendig kunstnerisk utviklingsarbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til nivå og etiske krav innen fagområdet. Kunstutøvelsen skal stå i sentrum for doktorgradsresultatet. Samtidig skal kunstutøvelsen følges av en eksplisitt refleksjon som ved presentasjon av prosjektet gjør det mulig for andre å ta del i den arbeidsmåten og innsikten som det kunstneriske utviklingsarbeidet genererer. Doktorgradsresultatet skal ligge på et nivå som gjør at det kan bidra til utvikling av ny kunnskap, innsikt og erfaring innen fagområdet.

Det kunstneriske doktorgradsprosjektet vil ha tilknytning til en av samarbeidsinstitusjonene. Kandidaten inngår samtidig i diskusjoner på tvers av fellesgradens utvidete nettverk og fagmiljø, nasjonalt og internasjonalt som kan utvikle prosjektet.

Studiets læringsutbytte

En kandidat som har fullført ph.d.-utdanningen har oppnådd følgende læringsutbytte, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten

- er i kunnskapsfronten innen sentrale praksiser, retninger og diskusjoner innen kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst, og behersker problemstillinger, metoder og forskningsetikk i kunstnerisk utviklingsarbeid
- kan kritisk reflektere over og vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder og prosesser som inngår i metodemangfoldet som preger kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst
- kan bidra til utvikling av ny kunnskap, teorier, metoder, fortolkninger og dokumentasjonsformer i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst

Ferdigheter

Kandidaten

- kan formulere og begrunne valg av problemstillinger, samt planlegge og gjennomføre kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og/eller skapende kunst
- kan plassere kunstnerisk utviklingsarbeid i relevante kontekster og identifisere bidrag til feltet
- kan drive kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå der kunstutøvelsen står i sentrum og ledsages av eksplisitt refleksjon
- kan håndtere komplekse faglige spørsmål og utfordre etablert kunnskaper og praksiser innen kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan lede komplekse tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter relatert til kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst

¹ Jørgensen, Harald, Annelise Bothner-By, Hanna Horsberg Hansen, Einar Solbu, Morten Qvenild, and Hanne Storm Ofteland. "Den norske modellen: En evaluering av Program for kunstnerisk utviklingsarbeid. Rapport fra utvalg oppnevnt av Program for kunstnerisk utviklingsarbeid." Program for kunstnerisk utviklingsarbeid, 1. desember 2017.

- kan identifisere nye relevante etiske problemstillinger og utøve kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og/eller skapende kunst med faglig integritet
- kan formidle kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom anerkjente nasjonale og internasjonale kanaler relatert til kunstnerisk utviklingsarbeid
- kan delta i debatter i nasjonale og internasjonale fora relatert til kunstnerisk utviklingsarbeid
- kan vurdere behovet for, ta initiativet til og drive innovasjon relatert til kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst, også i møte med andre fagfelt og andre praksiser

Studiets oppbygging og innhold

Doktorgradsutdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier og inkluderer en opplæringsdel av 30 studiepoengs omfang.

Doktorgradsutdanningens viktigste komponent er et selvstendig arbeid innen kunstnerisk utviklingsarbeid som gjennomføres under veiledning, med et omfang på 150 studiepoeng.

Det kunstneriske doktorgradsarbeidet (150 studiepoeng)

Innenfor emnet *Det kunstneriske doktorgradsarbeidet* (150 studiepoeng) skal kandidaten gjennomføre et selvstendig kunstnerisk doktorgradsarbeid på internasjonalt nivå. Det kunstneriske doktorgradsresultatet skal være et selvstendig kunstnerisk utviklingsarbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til nivå og etiske krav innen fagområdet. Kunstutøvelsen skal stå i sentrum for doktorgradsresultatet. Samtidig skal kunstutøvelsen følges av en eksplisitt refleksjon som ved presentasjon av prosjektet gjør det mulig for andre å ta del i den arbeidsmåten og innsikten som det kunstneriske utviklingsarbeidet genererer.

Opplæringsdelen (30 studiepoeng)

Opplæringsdelen består av en obligatorisk del på 20 studiepoeng og en valgfri del på 10 studiepoeng. Minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn to (2) år ved opptaksdato.

Opplæringsdelen inneholder det faglige og metodiske grunnlaget som er nødvendig for arbeidet med det kunstneriske utviklingsarbeidet, og for å gi en dypere innsikt i fagfeltet. Videre gir den kandidaten erfaring med å formidle faglig arbeid overfor fagfeller, kandidater og allmennheten.

Obligatorisk del (20 studiepoeng)

Emnet *Teori, metoder og etikk i kunstnerisk utviklingsarbeid* (20 stp.) gir innføring i metode, teori og etikk knyttet til kunstnerisk utviklingsarbeid, og erfaring med formidling av resultater fra kunstnerisk utviklingsarbeid. Emnet skal være støtte for det kunstneriske doktorgradsprosjektet, og bidra til faglig dybde og bredde. Emnet organiseres i regi av Nasjonal forskerskole for kunstnerisk utviklingsarbeid og er nærmere beskrevet i egen emnebeskrivelse.

Valgfri del (10 studiepoeng)

Valgfri del (10 stp.) gir mulighet til spesifikk fordypning innen doktorgradsprosjektets spesielle fagområde, og tilfører ferdigheter, kompetanse og kunnskap til støtte for det kunstneriske doktorgradsarbeidet. I valgfri del kan det inngå ph.d.-emner som tilbys av de tre institusjonene. Kandidaten kan søke om innpassing av ph.d.-emner tatt ved annen institusjon. Det kan etter nærmere vurdering gis studiepoeng for studie- eller forskningsopphold ved annen institusjon, seminarer og workshops, studier av litteratur og relevante kunstneriske praksiser, og presentasjon i relevante nasjonale og internasjonale kanaler for kunstnerisk utviklingsarbeid. Programstyret fastsetter nærmere

prosedyrer for omfang og godkjenning. Plan for opplæringsdelen skal foreligge i forbindelse med opptak i programmet og skal være anbefalt av den som oppnevnes som hovedveileder.

Innenfor fellesprogrammet tilbys to emner som kan inngå i valgfri del:

Emnet *Kunstnerisk utviklingsarbeid – felles laboratoriearbeid* (5 stp.) gir innføring i kunstnerisk utviklingsarbeid spesifikt relatert til de ulike kunstformer i studiet, med vekt på teorier, metoder og praksiser som kjennetegner kunstnerisk utviklingsarbeid i dette spesifikke fagfeltet, og skal støtte opp under og bidra til prosjektet og dets formidling. Emnet skal sette kandidaten i stand til å gjennomføre sitt kunstneriske doktorgradsarbeid gjennom opplæring, fordypning, utvikling og formidling av forskning og fagstoff til fagfeller. Emnet er nærmere beskrevet i egen emnebeskrivelse.

Emnet *Kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer* (5 stp.) gir innføring i kunstnerisk utviklingsarbeid spesifikt relatert til arbeid med film og beslektede audiovisuelle kunstformer, med vekt på teorier, metoder og praksiser som kjennetegner kunstnerisk utviklingsarbeid i dette spesifikke fagfeltet. Emnet er nærmere beskrevet i egen emnebeskrivelse.

Studiemodell

Oversikt over studiets emner:

Emnekode	Emnenavn	Obligatorisk/ valgfritt	Studiepoeng/ECTS
	Det kunstneriske doktorgradsarbeidet	Obligatorisk	150 studiepoeng
<i>Obligatorisk opplæringsdel – 20 studiepoeng</i>			
	Teori, metoder og etikk i kunstnerisk utviklingsarbeid	Obligatorisk	20 studiepoeng
<i>Valgfri opplæringsdel – 10 studiepoeng</i> I valgfri del kan inngå ph.d.-emner som tilbys av de tre institusjonene, innpassing av ph.d.-emner tatt ved annen institusjon, og etter nærmere vurdering kan de gis studiepoeng for studie- eller forskningsopphold ved annen institusjon, seminarer og workshops, studier av litteratur og relevante kunstneriske praksiser, og presentasjon i relevante nasjonale og internasjonale kanaler for kunstnerisk utviklingsarbeid.			
<i>Valgfrie emner som tilbys ved oppstart av fellesprogrammet</i>			
	Kunstnerisk utviklingsarbeid – felles laboratoriearbeid	Valgfritt	5 studiepoeng
	Kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer	Valgfritt	5 studiepoeng

Målgruppe

Målgruppen for ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid er utøvende og skapende kunstnere innen og på tvers av fagområdene film, audiovisuelle medier, kunst, musikk, scenekunst, performance, scenografi og beslektede kunstformer. For opptak må søkeren normalt ha mastergrad i aktuelt fagområde. Etter særskilt vurdering kan annen utdanning og/eller realkompetanse også kvalifisere for opptak.

Relevans for arbeidsliv

Ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid er kunstfagenes parallell til vitenskapelig forskerutdanning, og kvalifiserer for kunstnerisk og kreativt virke og kunstnerisk utviklingsarbeid på

nasjonalt og internasjonalt nivå. De hurtige endringene i samfunnet og kunstfeltene gjør at det er stort behov for kunstnere med grundige og undersøkende praksiser som kan bidra til nyskaping, kritisk holdning og samtidige kunstneriske uttrykk på høyt nivå som gjenspeiler de hurtige samfunnsrelevante, politiske, økonomiske, tekniske, miljørelaterte endringene i fagfeltene og bransjen. I tillegg til i kunstfeltet, vil kompetanse på dette nivå være etterspurt i offentlig forvaltning, ved universiteter og høyskoler og i kultur- og næringsliv.

Opptakskrav

For opptak til doktorgradsutdanning må søkeren normalt ha en femårig mastergrad i aktuelt fagområde, jamfør beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. For opptak til kunstnerisk ph.d. skal mastergraden være i utøvende eller skapende kunst.

Programstyret kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning eller tilsvarende kunstnerisk kompetanse som grunnlag for opptak.

Søkerne må dokumentere engelskkunnskaper som tilfredsstiller kravet i norsk generell studiekompetanse.

Arbeids- og undervisningsformer

Doktorgradsutdanningens viktigste komponent er et selvstendig arbeid innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Kunstutøvelsen skal stå i sentrum. Samtidig skal kunstutøvelsen følges av en eksplisitt refleksjon som ved presentasjon av prosjektet gjør det mulig for andre å ta del i den arbeidsmåten og innsikten som det kunstneriske utviklingsarbeidet genererer. Kunstnerisk utviklingsarbeid skjer gjennom opplæring, selvstudier, kontekstualisering, produksjon, dokumentasjon og refleksjon. Det ferdigstilte kunstneriske doktorgradsarbeidet presenteres offentlig.

Det kunstneriske doktorgradsarbeidet gjennomføres under individuell veiledning. Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere, hvorav én oppnevnes som hovedveileder. Hovedveilederen har hovedansvaret for oppfølging av kandidatens faglige utvikling og gjennomføring i samsvar med framdriftsplanen. Hovedveilederen skal normalt være ansatt ved institusjonen som kandidaten er tilknyttet. Dersom det oppnevnes ekstern hovedveileder, skal det oppnevnes en medveileder fra institusjonen som kandidaten er tilknyttet.

Kandidaten skal delta i relevant fagmiljø ved egen institusjon og i fellesprogrammet, i den nasjonale forskerskolen, og i andre nasjonale og internasjonale nettverk. Kandidaten og hovedveileder skal årlig legge fram separat rapport om framdriften.

Arbeids- og undervisningsformer i emnene innenfor opplæringsdelen går frem av den enkelte emnebeskrivelsen, og omfatter bl.a. laboratoriearbeid, forelesninger, konferanser, seminarer, presentasjoner, selvstudier, veiledning og selvstendig arbeid.

Vurderingsformer

Eksamener i opplæringsdelen gjennomføres i henhold til eksamensforskriften ved den enkelte institusjon. Det benyttes varierte vurderingsformer i opplæringsdelen. Alle emner i opplæringsdelen vurderes med Bestått / Ikke bestått. Se den enkelte emnebeskrivelse for nærmere beskrivelse.

Årlig framdriftsrapportering

Ph.d.-kandidaten og hovedveileder skal årlig levere skriftlige selvstendige rapporter. Manglende eller mangelfull fremdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten, kan bli fratatt veilederansvaret.

Kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med rapportering gå gjennom prosjektbeskrivelsen og vurdere behov for justeringer. Betydelige endringer skal godkjennes.

Programstyret fastsetter nærmere prosedyrer for rapportering i henhold til kvalitetssystemet for fellesgraden. Den årlige framdriftsrapporten vil bli vurdert innen en gitt tidsramme etter innlevering og oppfølging igangsettes ved behov i henhold til programmets kvalitetssikringssystem.

Midtveisevaluering

Midtveisevaluering av doktorgradsarbeidet bør normalt finne sted i tredje eller fjerde semester. Programstyret fastsetter nærmere retningslinjer og prosedyrer for midtveisevaluering i henhold til kvalitetssystemet for fellesgraden. Dersom det rapporteres om vesentlige svakheter ved doktorgradsarbeidet, skal det iverksettes tiltak for å utbedre disse.

Det kunstneriske doktorgradsarbeidet

Det kunstneriske doktorgradsarbeidet skal presenteres offentlig og bedømmes av en sakkyndig komité i henhold til gjeldende ph.d.-forskrift. Grunnlag for bedømmelsen er

- godkjent kunstnerisk doktorgradsarbeid
- godkjent gjennomføring av opplæringsdelen
- godkjent offentlig forsvar av det kunstneriske doktorgradsarbeidet (disputas)

Forskningsbasert undervisning

I ph.d.-programmet inngår kandidaten i fagmiljøet ved den enkelte institusjonen og i et samlet fagmiljø for fellesgraden. Ph.d.-kandidatene blir på den måten del av et utvidet forskningsmiljø innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Dette forskningsmiljøet er tett knyttet til profesjonelt kunst- og kulturfelt og internasjonale miljøer som bringer kandidaten i kontakt med nye kunstneriske praksiser, diskurser og kunstnerisk arbeid.

Som del av emnet *Teori, metoder og etikk i kunstnerisk utviklingsarbeid* deltar kandidatene to ganger i året på Artistic Research Forum (ARF) hvor kandidater fra alle nasjonale ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid møtes for å dele og drøfte pågående kunstnerisk utviklingsarbeid. På ARF presenteres også institusjonelle kunstneriske utviklingsprosjekt finansiert av Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (HK-dir). Samlet gir dette innblikk i bredden av pågående kunstnerisk utviklingsarbeid i Norge innen alle kunstfelt, med internasjonale forgreninger.

I emnene som tilbys innenfor fellesprogrammet og som kan inngå i valgfri opplæringsdel, samhandler kandidatene i møte med arbeidsmåter og innhold. Dette gir faglige møtepunkt mellom kandidatene i programmet og med fellesprogrammets fagmiljø, og skjer i dialog med samtidige internasjonale tendenser i de respektive fagfeltene.

Internasjonalisering og utveksling

I ph.d.-programmet kommer kandidaten i kontakt med internasjonale fagmiljø og miljøer for kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom faglige møter, bidrag i prosjekter og prosjektrealiseringer, deltakelse i nordiske og internasjonale nettverk, internasjonale veilederressurser, deltakelse på internasjonale konferanser, studieturer og i ressursgrupper samlet ved andre anledninger.

Fellesgradens institusjoner deltar i bl.a. utvekslingsprogrammet Erasmus, som omfatter både kandidater og ansatte. Fellesgradens tilknyttede institusjoner kan tilrettelegge for utveksling, studieopphold, workshopdeltakelse, veiledninger og presentasjoner ved relevante samarbeidsinstitusjoner. Ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid inneholder varierte faglige tilbud gjennom internasjonalt samarbeid.

Evaluering

Kvalitetssikring av studieprogrammet skjer i tråd med institusjonenes kvalitetssystem og supplerende kvalitetssikringssystem for programmet.